

EDINOST
 206 Adelaide St. W.
 Toronto, Ont.
 Entered as second class matter at
 the Post Office Dept. Ottawa.

Edinost

CENA NAROČNINI:
 Za eno leto \$2.00
 Za pol leta 1.25
 Za ZDA. 3.00

Vol. 2. No. 46. Price 5c. TORONTO, ONTARIO FRIDAY FEBRUARY 4, Price 5c. Leto 2. šte. 46

Poraz nacističnih sil v Jugoslaviji

Osvobodilna vojska razbila nacistično ofenzivo v Macedoniji in napreduje v Dalmaciji.

Glavni stan maršala Narodne Osvobodilne in Partizanske armade, Josipa Brozovića, je naznanil preko radio postaje "Svobodna Jugoslavija", da so nacisti z naglico poslali večja pojačanja iz Grčije v Dalmacijo in sicer potem, ko jim se ni obnesla ofenziva v Macedoniji.

Narodna Osvobodilna Armada, katere oddelki v Macedoniji so v zadnjih petih dneh krvave bitke porazili nacistične sile, so izvedli njeni drugi oddelki napad na nacistične položaje v Dalmaciji. Bitka, ki je v razvoju se vrši ob dolini Cetina in izmed Knina ter Benkovac ob Dalmatinskem obrežju, Jadranskega morja.

DR. MAČEK POD STRAZOM PAVELIČEVIH VSTASEV

Berne, Švica. — Napram vestim iz tukajšnjih virov, med vstaškimi oficirji se nahaja eden od starih Paveličevcev, po imenu Račić, ki so izvršili atentat na kralja Aleksandra. Račić je bil v zaporu, Toulonu v Franciji in ko so Nemci okupirali to mesto, so ga izpustili iz zapore. Zdaj pa je kakor razvidno major vojaškega vstajškega oddelka in je njegova dolžnost držati stražo nad dr. V. Mačekom. Slednji je kot znano interniran in se nahaja v svojem stanovanju blizu Zagreba.

BIL JE ŽE SKRAJNI ČAS

London — Minulce tedna se je britska vlada priključila Združenim državam v prekinitvi nadaljnega izvoza benzina, olja in petrolejskih produktov, je vprid Zedinjenim Narodom ter njihovim interesom. Toda, žal da ta korak ni nasledil že zdavnaj, kajti preočiten so dejstva, da fašistični general Franko, ne samo da sodeluje in zalaga Nemčijo z vojnimi potrebščinami, ampak kakor razvidno iz poročil iz vzhodne bojne črte, so tam tudi španski oddelki takozvane "plave legije" vred z nacističnimi oddelki v borbi proti naši zaveznici Sovjetske Unije.

Korak ki ste ga podvezle Združene države in Vel. Britanija obustavitve nadaljnega izvoza benzina, olja in petrolejskih produktov, je vprid Zedinjenim Narodom ter njihovim interesom. Toda, žal da ta korak ni nasledil že zdavnaj, kajti preočiten so dejstva, da fašistični general Franko, ne samo da sodeluje in zalaga Nemčijo z vojnimi potrebščinami, ampak kakor razvidno iz poročil iz vzhodne bojne črte, so tam tudi španski oddelki takozvane "plave legije" vred z nacističnimi oddelki v borbi proti naši zaveznici Sovjetske Unije.

Korak ki ste ga podvezle Združene države in Vel. Britanija obustavitve nadaljnega izvoza benzina, olja in petrolejskih produktov, je vprid Zedinjenim Narodom ter njihovim interesom. Toda, žal da ta korak ni nasledil že zdavnaj, kajti preočiten so dejstva, da fašistični general Franko, ne samo da sodeluje in zalaga Nemčijo z vojnimi potrebščinami, ampak kakor razvidno iz poročil iz vzhodne bojne črte, so tam tudi španski oddelki takozvane "plave legije" vred z nacističnimi oddelki v borbi proti naši zaveznici Sovjetske Unije.

TISOČI NARODA UMIRA DNEVNO

Chungking — Tisočem in milijonom kitajskega naroda v provinciji Kwangtung preti ne le kruta smrt vsled pomanjkanja hrane, ampak tudi vsled kolere, ki razšarja v precejšnje mobsegu.

Neki očividec ki je prispel iz omenjene provincije in med tem obiskal število naselij ter bolnišnic pravi, da je osemdeset odstotkov prebivalstvo umrlo vsled kolere po nekaterih vaseh, dokler so tisoči otrok, žena in mater umrli vsled pomanjkanja hrane in tudi zdravniških potrebščin.

Delno razlog za tako stradanje v posameznih provincijah liži tudi v tem, ker je nastala špekulacija z cenami življenjskih potrebščin. Glavne zaloge so kot nano riža, toda posamezni trgovci, drže te skoraj edine življenjske produkte v skladiščih z namenom doseči večje cene. Radi tega dejstva pre-

Še bolj odločen korak v tem oziru bi bil, prekiniti diplomatske odnose tako z Španijo, kakor tudi z Finsko!

talcev, ki so nekaj krat izvedli napad na nacistične položaje ob Jadranskem morju ter tudi v notrajnosti skladišča in druge važne objekte v Jugoslaviji.

Nekoliko manjših spopadov je zabilježeno zadnjega tedna na 245 milj raztegnjeni bojni črti, ki se razteza iz Hrvaške skozi v Črnogoro. Značilno je pripomniti, da so nacisti skoncentrisali kakor razvidno svoje sile ob obrežju Jadranskega morja, ob Albaniji in tudi Grčiji iz bojazni pred zavezniško invazijo z ene in druge strani, proti dobavam pomoči Narodni Osvobodilni in Partizanski armadi z strani Zaveznikov.

Kakor je že poročano v Albaniji in tudi Macedoniji, so se spojili Osvobodilni oddelki, Albanije, Grčije in Macedonije z oddelki Narodne Osvobodilne Armade. Poraz nacističnih sil v Macedoniji, to najbolj potrjuje in bo tudi v bodoče v naslednjih bitkah.

ALI SI JE MOGOČE ZAMISLITI

DA UBEŽNA VLADA V CAIRO HOČE NEKI SPORAZUM S SOVJETSKO UNIJO

Moskva — Poročevallec "Obzervera" v svojem poročilu zadnjega tedna izjavlja, da je jugoslovanska ubežna vlada v Cairo preko svojega Ambasadora v Moskvi, Stojana Simiča, ponudila sovjetski vladi pripravnost glede medsebojnega in nenapadalnega sporazuma, po vzorcu sporazuma med Čehoslovaško in Sovjetsko Unijo.

Sovjetska vlada kakor omenja dopisnik "Obzervera", je odlonila tako ponudo in poudarila, da se ne želi mesati v notrajne zadeve Jugoslavije in tudi ne želi imeti neklih pregovorov z vlado, katere vojni minister Draža Mihajlovič, sodeluje s sovražnikom v borbi proti Narodni Osvobodilni Vojske. Poleg tega očitno je, da vojska maršala Tita, znaša vsa teža borbe proti fašističnim osvobodilcem, katero ubežna vlada obrekuje in napada.

Če pomislimo na stališče in delovanje ubežne vlade v Cairo, "si je res težko zamisliti kaj takega, da se je slednja toliko ojačala in ponu-

Bitka na Maršalskih otokih

Washington — Močna ameriška oborožena sila je napadla Maršalske otoke na južnem Pacifiku in je srđita bitka v teku med japonskimi posadkami in ameriškimi četami. Ameriške čete so bile podprte z močnim bombardiranjem iz zraka in potopitvami bojnih ladij, katere so kakor pove poročilo potopile nadaljnih 14 japonskih ladij, med temi dva velika transportna parnika.

Ameriški letalci so vrgli 27 ton bomb na otok Wotje v Maršalovi grupi in čez 60 ton bomb na Roi. Kwajalein in Jaluit, pravi poročilo. Medtem ko so pa čete štirnajste zavezniške armade zdrobile odpor japonske sile in zasedle štiri strategične hribe v zapadni Burmi. Ti hribi so na severni in vzhodni stran; Razabila.

bivalstvo je naslovilo na vlado prošnjo, da poseže v to zadevo in reši problem lakote tisočev naroda, ki umira vsled pomanjkanja hrane.

Pregled bojnih črt proti fašizmu

ZMAGOVITA OFENZIVA RDEČE ARMA DE PODI NACISTIČNE RAZBITE SILE PROTI REKE NARVA IN ŽELEZ NIŠKEGA SPOJA PSKOV, TER ZGODOVINSKO POMEMBNE GA JEZERA PEIPUS

Neuradna poročila, ki se opirajo na radijska poročila iz nacističnih in tudi drugih virov, se trdi, da so nacistične sile pričele z evakuacijo Estonije in drugih obmejnih krajev v Rumuniji in navzdož proti Baltičkega morja. Zmagovita ofenziva pod vodstvom generala Govorova, katere je združila nacistično obleganje Leningrada, je pognala nacistične sile čez mejo sovjetske Istonije in so njeni prvi oddelki Rdeče Armade že nad 30 milj v notrajnosti na tem kraju bojne črte, potem ko so zavzeli Kingisepp, važna nacistična utrba zapadno od Leningrada.

V Leningradu so prvokrat po dveh letih neprestanega obleganja in streljanja na mesto z strani nacističnih sil, prižgali luč v stanovanjih in deloma tudi na ulicah. Ni bilo kraju veselja prebivalstva, ki se je odah-

nilo po dveh letih neprestane pozornosti in tudi nevarnosti z strani nacističnih delokometnih topov, pripoveduje v svojem poročilu inostranski poročevalec za "Toronto Star". Enako so se vršile prejšnje sredo proslave v Stalingradu v znak zmage nacističnih sil lanskega leta dne 12. januarja, ko so "nepremagljivi" nacistični Fritci, pretrpeli ne samo ogromne žrtve v moštvu in vojni opremi, ampak tudi preostanki teh podali. Ob tej priložnosti je bila svečanost pomnožena tudi z tem, da je mesto Stalingrad sprejelo za svoje junaštvo — MEČ, kot znak darila z strani naroda in kralja Vel. Britanije.

Tag Day za Stalingrad

Toronto — Mestni svet je na prošnjo odbora za "Canadian-Sovjet Friendship" določil dne 26. februarja "Tag Day" za Stalingrad.

Kot je že bilo prej poročano, mestni svet je prevzel patronat nad Stalingradom v soglasju z lokalnim odborom kanadsko-sovjetskega prijateljstva. V ta namen se je zbiralo obleko, obuvene in tudi druga darila zadnji mesec, sicer od proglašenja mestnega sveta, kot "Stalingrad Day".

Dne 26. februarja kakor je omenjeno se vrši "Tag Day" v ta namen. Torontčani bodo ob tej priložnosti priložili svoj dar po svoji najboljši zmognosti. Že sedaj vlada veliko oduševljenje med narodom za ta dan, kateri želi dejansko pomagati narodu junaškega mesta Stalingrad, kateri je z svojo vztrajnostjo naredilo dozdej nepoznan heroizem v vojnih vprašanjih, poleg tega pa zaokrenilo svetovni položaj proti fašističnemu zavezništvu k gotovi zmagi nad sovražnikom.

Na drugih krajih bojne črte pod vodstvom generala Meretovskog ob Novgorodu, oddelki Rdeče Armade so se približili na 12 milj od važnega železniškega spoja Pskov in glavne državne ceste Pskov-Leningrad. Razdalja izmed oddelkov generala Govorov in generala Meretovskog, je komaj 45 milj predno bi se spijli s južnozapadne in severozapadne strani. Pričakuje se, da bi na ta način bila v pasti 150.000 nacistična sila na tem kraju.

V zaledju sovražnika so partizanski oddelki aktivno podpirali ofenzivo Rdeče Armade. Kakor razvidno iz poročil, so pobili na stotine nacističnega moštva, katero je odstopalo v gozdovna področja, kjer so jih pa pričakali partizanski oddelki. Na več krajih je bil pretrgan železniški spoj za dobave nacističnim silam.

Prvotna je zmagota potem so volitve

Je izjavil Mr. King pred zasедanjem državne zbornice

Ottawa — Minuli torek je izjavil Mr. King pred zasédanjem državne zbornice, da je prvotna naloga zmage nad sovražnikom, kakor pa federalne volitve. Vlada zaenkrat ne vidi potrebe federalnih volitev dokler traja vojna in posebno v času, ko je potrebno založiti vse delovne, umne in materialne moči za zmago na bojnem polju.

Ministrski predsednik Mr. King, pri tem je poudaril, da je kanadski narod izdal mandat vladi v letu 1940 z tem, ko ji je naložil da nadaljuje v svoji moči založiti vse in vsa sredstva za vojne napore. In v tem pravcu vlada se drži zaupnice naroda. Vsekakor je pa pridolal težkoče vladnega stališča v tem oziru, katero napram državnemu ustavu določa drugače glede držanih voli-

Znacilno zasedanje vrhovnega sveta Sov. Unije

Popolno avtonomijo v zunajnih in notrajnih zadevah sestavnim republikam, je odobril vrhovni Svet Sovjetske Unije.

Moskva 29. jan. — Sinoč so se člani vrhovnega sveta Sovjetske Unije, sestali na svoji drugi seji ob invaziji po nacističnih silah sovjetskega ozemlja. Prejšnja seja vrhovnega sveta, se je vršila v juniju leta 1942.

Vjačeslav Molotov, komisar za zunajne zadeve Sovjetske Unije, je podal seji članom vrhovnega sveta, značilno poročilo na odobritev. Vrhovni svet tvore ljudski komisarji in njegov predsednik je primijer Stalin. Poročilo vsebuje po ustavi Sovjetske Unije, popolna avtonomija sestavnim republikam v zunajnih in notrajnih zadevah, celo do odcepitve od sestava Zveze Sovjetskih Socialističnih Republik.

Ta značilen korak najširše dejanske demokracije nikjer v primeru, je nasledil na podlagi svobode in enakopravnosti različnih narodnih republik v sestavu Sov-

Partizani pobili nacistične pri Novem Mestu

London — Oddelki Narodne Osvobodilne in Partizanske armade, združili šest nacističnih kolon pri Novem Mestu v Sloveniji, dočim so zavezniški letalci bombardirali mesto Maribor.

Iz glavnega stana Narodne Osvobodilne in Partizanske Armade, je naznanjeno, da je v zadnjih dnevih prišla precejšnja pomoč isti od naših zaveznikov. To naznanilo je podal maršal, Josip Brozovič ("Tito") preko radio postaje "Svobodna Jugoslavija".

UBEŽNA POLJSKA VLADA ŽELI DOLOČENE MEJE

Ubežna poljska vlada je naslovila prošnjo na angleško vlado rekoč, "ako že mora odstopiti na vzhodu ozemlje Sovjetski Uniji, naj Anglija in Amerika odločite, koliko ozemlja bo dobila na zapadu od Nemčije".

O tem bodo pogovori med predsednikom Rooseveltom in poljskim ministrskim predsednikom, Mikolajevz, kateri pride v kratkem v Washington.

Vsekakor prvotno je pri poljski vladi vprašanje, koliko naj dobi ozemlja, kakor pa založiti sile in pomoč za poraz osižca!

Boris Kidrič, voditelj Osvobodilne Fronte v Sloveniji in glavni tajnik Narodnega Sveta.

Močne borbe of Cassino v Italiji

Algiers — Iz zavezniškega stana v severni Afriki, se trdi, da so močne bitke v teku ob Cassino mesto v Italiji, močne nacistične trdnjave, Gustav črte.

Oddelki zavezniške armade, ki prodirajo ob Nettuno pod Rimom, so uspešno odbili nacistične naskoke, pove poročilo. Dočim so drugi oddelki komaj nekih 500 jardi od predmestja Cassino z severne strani, kjer so v teku močne bitke, kakor je omenjeno.

Medtem so zavezniški letalci zopet bombardirali važne nacistične objekte v Nemčiji. Sodelovalo je v bombardiranju nad tisoč zavezniških letal, ki so vrgli samo nad Wilhelmshaven nad 1.000 ton bomb.

Poročila iz Stokholma trdijo, da so nacistične oblasti zbrale rudarje iz raznih rudarskih področij, za rešitev civilnega prebivalstva v Berlinu, katerega znatno število se nahaja v ruševinah.

